

Jeugdcanon van Bergen op Zoom

Het avontuur van Sarah en Tom

Elvira Adriaansen & Willem Vermeulen Illustraties Els van Egeraat

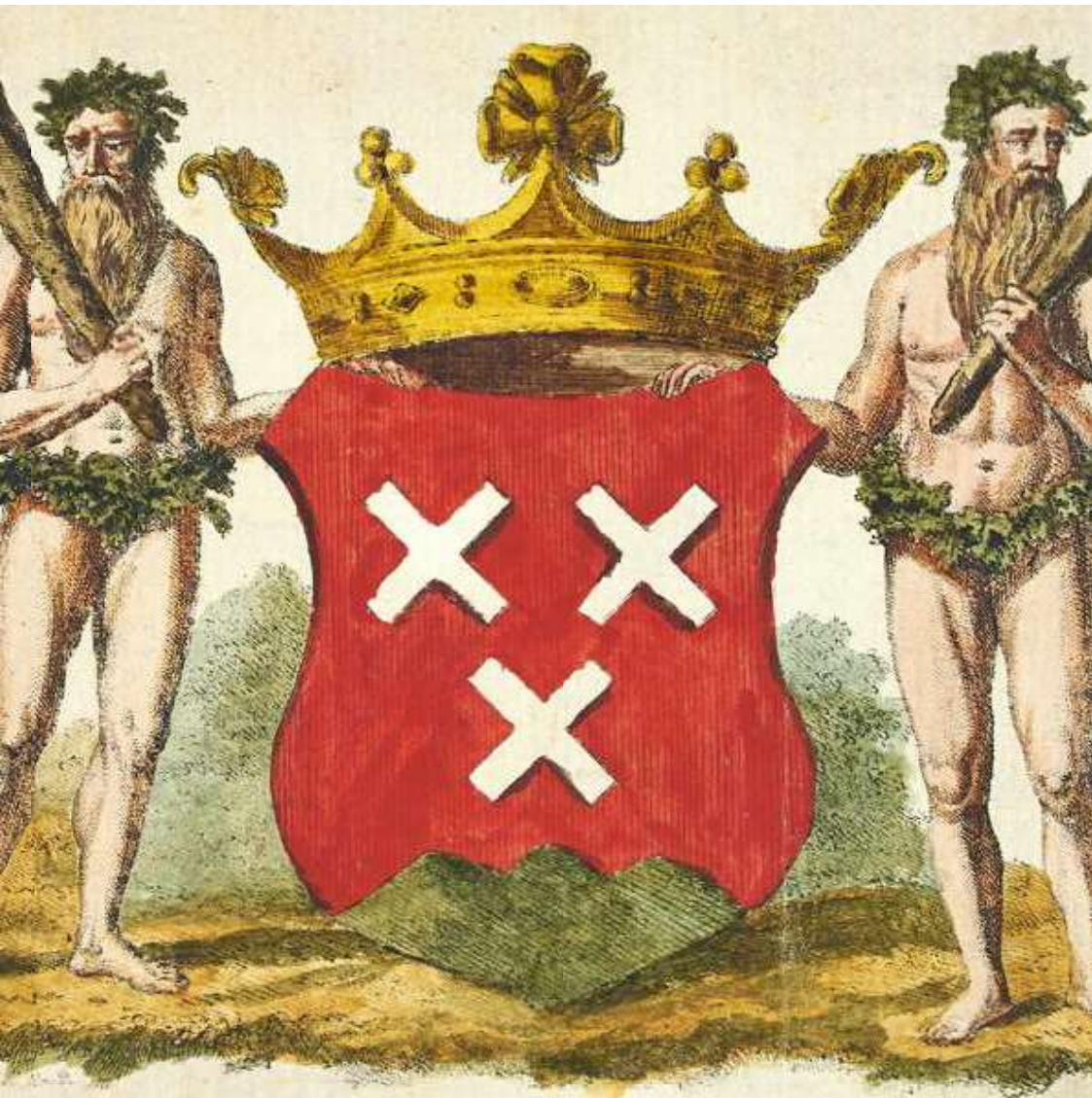
Jeugdcanon van Bergen op Zoom

Het avontuur
van Sarah en Tom

Jeugdcanon van Bergen op Zoom

Het avontuur
van Sarah en Tom

Het stadswapen van Bergen op Zoom met de wildemannen, ook wel 'knots en knuppel', genoemd, 1896, kopergravure, Brabant-Collectie, Bibliotheek Universiteit van Tilburg

Woord vooraf

Saaï!!! Geschiedenisles. Daar heb je toch helemaal niks aan? Da's allemaal van vroeger. Wat heeft het nou voor nut daar iets over te leren? Dit zou zomaar je gedachte kunnen zijn, wanneer het over geschiedenis gaat.

En misschien heb je ook wel een beetje gelijk. Want geschiedenis gaat inderdaad over de dingen die achter ons liggen. We hebben daar dus geen invloed op. Wat heeft het dan voor zin daarover te **leren**? We kunnen ons veel beter op de toekomst richten, toch? En ook daar ben ik het best wel mee eens.

Maar zal ik je eens wat **verklappen**? Om onze toekomst te kunnen bepalen, komt kennis over ons verleden heel goed van pas. Door te **leren** over vroeger, begrijp je bijvoorbeeld waarom de dingen zijn zoals ze nu zijn. Geschiedenis **helpt** je, om te begrijpen wat we vandaag normaal vinden. Leren over het verleden laat ook zien welke ontwikkelingen we hebben doorgemaakt en wat vroeger heel vanzelfsprekend was, nu echt niet meer zou kunnen. Van geschiedenis kunnen we ook veel leren. Dan helpt kennis over vroeger om niet weer dezelfde fout te maken.

Geschiedenis saai? Het is maar net hoe het wordt gebracht. Ik kan me goed voorstellen dat je niet op het slaapverwekkende verhaal van een leraar zit te wachten, die net een paar jaar te lang les geeft. Of dat je de moed niet op kunt brengen om dat heel dikke, geschiedenisboek uit de kast te trekken, waarvan de tekst net zo muf is geschreven als het boek ruikt. Geschiedenis is leuk wanneer de manier waarop daarover wordt verteld, je **prikkelt** en stimuleert. En dat is nu precies wat deze canon wil. Op een verhalende en beeldende manier word je meegenomen in de rijke geschiedenis van onze eigen stad. Dus ook jouw stad! Ik weet zeker dat je dit boek binnen no-time uit hebt en wanneer je er eenmaal in begonnen bent, niet meer kunt stoppen met **lezen** en kijken. Je leert dan heel veel over Bergen op Zoom. Je was natuurlijk al heel trots op de stad waar je woont. Maar door over het verleden van je stad te **leren**, neemt die trots alleen nog maar toe.

Heel graag wens ik je veel lees- en kijkplezier met dit prachtige boek.

Met leergierige groet,

Frank Petter
burgemeester van Bergen op Zoom

Het avontuur van Sarah en Tom

Op speurtocht

“VRIJ-IJ-IJ-IJ-IJ,” juicht Tom terwijl hij over het schoolplein rent. Hij is blij dat de woensdagochtend erop zit. Er gaat namelijk iets spannends beginnen.

Bij het hek staat Sarah al op hem te wachten. Ze lopen altijd samen naar huis, maar vandaag wordt de route huppelend afgelegd. Ze hebben er namelijk allebei zin in! Snel een boterham eten bij Sarah thuis en dan naar het speciale verrassingsfeestje.

De opdracht

De juf heeft gezegd: “Kom allemaal naar de Grote Markt en neem een zaklamp mee.

Of je telefoon natuurlijk, want daar zit ook een lichtje in. We gaan een verrassingstocht maken.

Je moet goed opletten, want vlak bij de Grote Markt begint de route. De opdracht is heel eenvoudig: je moet naar binnen op een plek waar het er een beetje vreemd uitziet!”

De boterhammen zijn snel op en ze gaan op pad. Sarah en Tom hebben het er onderweg met elkaar over. Ze weten dat hun juf graag dingen doet in het centrum van Bergen op Zoom. Ze kan nooit ophouden te vertellen over de geschiedenis en wat er allemaal in de grond gevonden is. In de klas heeft ze al eens dozen vol scherven laten zien.

Terwijl ze zo met elkaar aan de praat zijn kijken ze goed om zich heen. Je moet ergens naar binnen waar het er anders uitziet dan normaal! Dat was de opdracht.

Veel in de stad ziet er hetzelfde uit als altijd. Het afgebrande huis in de Lievevrouwestraat ziet er wel anders uit, maar dat zal de juf niet bedoeld hebben. Er zijn ook enkele winkelalages dichtgeplakt met kranten, maar bij sommige winkels is dat gewoon geworden.

Op de Markt staan alle terrasstoelen en tafeltjes precies waar ze altijd staan. En Justitia en Prudentia staan gewoon in de gevel van het stadhuis. Met zo’n juf als die van Sarah en Tom

weet je natuurlijk wie dat zijn.

Als ze een stukje de Kremerstraat ingelopen zijn staat Sarah plotseling stil en houdt haar adem in.

“Kijk, Tom, daar!” Aan het eind van de straat is een putdeksel open en er steekt een ladder uit.

Tom staat ook stil en kijkt Sarah aan.

“Tja,” zegt hij, “het ziet er anders uit dan anders en ook wel heel vreemd. Zou dat echt het begin van de speurtocht zijn?”

Ze lopen wat dichterbij en kijken langs de ladder naar beneden. Daar is een soort gang of tunnel.

Tom aarzelt, maar Sarah staat al op de bovenste sport van de ladder.

“Kom”, zegt ze, “of durf je niet?” Natuurlijk durft Tom ook.

In de tunnel

Samen gaan ze tree voor tree het donker in. Het is inderdaad een tunnel, een hele donkere.

Ze horen in de verte wat druppels vallen, maar verder helemaal niks.

Voorzichtig schuifelen ze samen het donker in. Gelukkig zijn hun mobieltjes juist nog opgeladen en kunnen ze zichzelf bijlichten.

Na een poosje wennen hun ogen aan het donker en stappen ze moedig wat verder. De tunnel is gebouwd van stenen, die als een koepel om hen heen staan. Net als in de kelder van het Markiezenhof waar ze tijdens de jeugdmonumentendag wel eens geweest zijn. Maar dan veel langer.

Opeens zien ze aan hun linkerkant een zijtunnel. Die hadden ze niet verwacht.

Wat nu? Rechtdoor of naar links? Ze staan even stil en kijken nog eens goed.

Dan zien ze heel in de verte iets bijzonders. Weer een ladder! En daarboven een beetje licht.

“Tom,” zegt Sarah, “ik denk dat we die kant op moeten. Laten we daar maar eens naar toe lopen en dan naar boven klimmen.”

“Mijn idee,” zegt Tom.

Stapje voor stapje gaan ze de ladder op. Ze kijken over de rand van weer een putdeksel.

Wat raar! Je zou zeggen dat ze ergens in de stad naar boven komen, maar ze zien struiken en bomen. En wat ruiken ze toch? Het lijkt wel op het luchtje van de kinderboerderij! Strónt en zo...

1 Zwervende erven

In het moeras

Sarah en Tom kijken eens goed om zich heen. Ze staan op een heuvel. Wat een prachtig uitkijkpunt; het lijkt wel een balkon. In de verte zien ze iets blauws schitteren. Zou dat de zee zijn? “Op die plek hoort toch de Schelp, het zwembad,” zegt Tom en Sarah vult aan: “Echt raar, al dat groen. En waar zijn de huizen gebleven?”

Als Tom goed rondkijkt, ziet hij onderaan de heuvel heel veel struiken staan.

“Het lijken wel bessen!” zegt Tom, terwijl hij de heuvel afrent. “Die wil ik proeven!”

“Wacht even,” roept Sarah, “misschien zijn ze wel giftig!”